

ปกิณณกาคควณณนา (มยา วุจจเต)

๑. อตตโน ปุพพกมมวตถุ. (มยา วุจจเต)

"มตฺตาสฺวปฺปิจฺจา คาคติ อิมํ ธมฺมเตสํ สตฺถา เวพฺพเน วิหรณฺ
โต อตฺตโน ปุพฺพกมมํ อารพฺภ กเถสิ.

เอกสฺมี หิ สมเย เวสาลี อิทฺธา อโหสิ ผีตา พุชฺชา อา
กิณฺณมนุสฺสา.

ตตฺถ หิ วาเรน รชฺชํ กโรนฺตานํ ขตฺติยานํเยว สตฺตสตาธิกาณิ
สตฺต สหสฺसानิ (จ) สตฺต จ ขตฺติยา อเหสฺสุ.

เตสํ วสนตฺถาย ตตฺตกาเยว ปาสาทา (อเหสฺสุ), (เตสํ วสนตฺถาย)
ตตฺตกาเนว ภูฏาคารานิ(อเหสฺสุ) ; อุตฺตยานเ วิหารตฺถาย ตตฺตกาเยว อา
รามา จ โปกฺขรณฺนิโย จ อเหสฺสุ.

สา (เวสาลี) อปเรน สมเยน ทฺวพฺภิกฺขา อโหสิ ทฺวสฺส
สา. ตตฺถ ฉาตกโทเสน ปจฺมํ ทฺวคฺคตมนุสฺสา กาลมกฺสุ.

เตสํ (มนุสฺसानํ) ตตฺถ ตตฺถ จทฺทิตานํ ภูณฺปานํ คนฺ
เณ อมนุสฺสา นครปฺปวีสฺสุ.

อมฺนุสฺสสฺสพฺทเวเน พุทฺธา (มนุสฺสา) กาลมกฺสุ.

เตสํ (มนุสฺसानํ) ภูณฺปนฺนรปฺภิกฺกุลตฺถาย สตฺตานํ อหิวดกโร
โค อุปฺปชฺชติ.

เอวํ "ทฺวพฺภิกฺขภยํ อมนุสฺสภยํ โรคภยณฺติ ตีณิ ภยา
นิ อุปฺปชฺชิสฺสุ. นครวาสิน (ชนา) สนนฺิปตฺติว ราชาณํ อาหํ
สุ "มหาราช อิมสฺมี นครเ ตีณิ ภยานิ อุปฺปนฺนานิ, อิตฺโต ปุพฺเพ
ยาว สตฺตมา ราชนฺปรวิภูฏา เอวรูปํ ภยํ นาม น อุปฺปนฺนปุพฺพ (โ
ติ); ธมฺมิกราชฺชนํ หิ กาลเ เอวรูปํ ภยํ น อุปฺปชฺชตฺติ. ราชา สณฺ

จาการ สพเพสั สนุิปาตัง การเตวา "สเจ เม อธมมิก-ภา
โว อตฺถิ, ตัง วิจินตติ อห.

เวสาลีวาสิโน (ชนา) สพพํ ปเวณิ วิจินนตา รณโณ กณฺจิทส
° อทิสฺวา "มหาราช นตฺถิ เต โทโสติ วตฺวา "กถนฺนุ โข อิทํ อม
หากํ ภัย วูปสมํ คจฺเจยฺยาติ มนฺตยีสฺ.

ตตฺถ (ชเนสฺ) เอกจฺเจหิ (ชเนหิ) "พลิกมฺเมน อายาจนาย มงฺค
กิริยาย อิทํ อมฺหากํ ภัย วูปสมํ คจฺเจยฺยาติ (วเจเน) วุตฺเต, (ชนา)
สพพมปิ ตัง วิธิํ กตฺวา ปฏิพาหิตุํ นาสกฺขีสฺ.

อณฺเณ (ชนา) เอวมาหํสฺ "จ สตฺถาโร มหานุภาวา (โหน
ติ) , เตสฺ (สตฺถาเรสฺ) อิท อากตมตฺเตสฺ สติ, ภัย วูปสมเยยฺยาติ.

อปเร (ชนา) "สมฺมาสมพุทฺโธ โลเก อูปฺปนฺโน,
โส หิ ภควา สพฺพสตฺตหิตาย ธมฺมํ เทเสสิ มหิทฺธิโก มหานุภาโว
(หุตฺวา); ตสฺมี (ภควติ) อิท อากเต, อิมานิ ภัยานิ วูปสมํ คจฺเจ
ยฺยาติ อหํสฺ.

เตสํ (ชนานํ) วจันํ สพเพปิ (ชนา) อภินนฺทิตฺวา "กํ ญ โข
(จาเน) โส ภควา เอตฺรหิ วิหฺรตีติ อหํสฺ.

ตทา ปน สตฺถา อูปกฺกุจาย วสฺสูปนํยิกาย รณโณ พิมฺพิ
สํสฺส ปฏฺยณํ ทตฺวา เวพฺพเน วิหฺรติ. เตเน จ สมเยเน พิมฺพิ
สํสฺส สมากเม พิมฺพิสํเรเน สทฺธิํ โสตาปตฺติผลํ ปตฺโต มหา
ลิ นาม ลิจฺฉวี ตสฺสํ ปริสํยา สนฺติเก นิสินฺโน โหติ.

เวสาลีวาสิโน (ชนา) มหนตํ ปณฺณาการํ สชฺเชตฺวา "ราชานํ พิม
พิสํสํ สณฺณวาเปตฺวา สตฺถารํ อิท อาเนตฺตาติ (วตฺวา) มหาลิณ
เจว ลิจฺฉวี ปุโรหิตปฺตฺตณฺจ ปหิณฺสิ.

เต (ชนา) คนุตวา รัญโธ ปณณการํ ทตฺวา ตํ ปวตฺตี นิเว
เทตฺวา "มหาราช สตฺถารํ อมฺหากํ นครํ เปเสถาติ ยาจีสุ.

ราชา "ตุมฺเหว ชานาถาติ น สมปฺปฺยจฺฉิ.

เต (ชนา) ภควนฺตํ อุปสงฺกมิตฺวา วนฺทิตฺวา ยาจีสุ "ภนฺเต เว
เสถายํ ตีณิ ภยานิ อุปฺปนฺนานิ, ตานิ (ภยานิ), ตุมฺเหสุ คเตสุ, วูปส
เมสฺสนฺติ, เอถ ภนฺเต, กจฺฉามาติ.

สตฺถา เตสํ วจฺนํ สุตฺวา อวชฺชนฺโต "(มยา) เวเสถายํ รตนสุต
เต วุตฺเต, สารกฺขา (อาณ) จกฺกวาพานํ โกณฺธิตตฺสทสฺสํ ฬริสฺสติ,
สุตฺต-ปริโยสาเน จตุราสีติยา ปาณสทฺสฺสานํ ฐมาภิสฺมโย ภวิส
สฺติ, ตานิ ภยานิ วูปสมิสฺสนฺตีสฺติ ญตฺวา เตสํ วจฺนํ สมปฺปฺยจ
ฉิ. ราชา พิมฺพิสาโร "สตฺถา (สตฺถารา) กิร เวเสถีคฺมนํ สมปฺปฺยจฺฉิตน
ติ สุตฺวา นคเร โฆสนํ กาเรตฺวา สตฺถารํ อุปสงฺกมิตฺวา "กึ ภนฺเต
(ตุมฺเหหิ) เวเสถีคฺมนํ สมปฺปฺยจฺฉิตนฺติ ปุจฺฉิตฺวา, (สตฺถารา) "อาม มหา
ราชาติ (วจฺเน) วุตฺเต, "เตนฺหิ ภนฺเต (กาลํ) อาคเมถ, ตาว มคฺคํปฺป
ยาเทสฺสามีติ วตฺวา ราชคหฺสฺส จ กงฺคาย จ อนฺตเร ปญฺจโยชน
ภูมึ สมนํ กาเรตฺวา โยชน โยชน วิหารํ ปฏฺยิตฺวา สตฺถุ คมน
กาลํ อาโรเจสิ.